

ΣΧΟΛΗ : ΣΕΥΠ
ΤΜΗΜΑ : ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΕΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : «ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΟΓΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ »

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ :
Κα. ΠΕΠΑ ΜΑΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ :
ΜΠΑΔΕΚΑ ΜΑΡΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2006

ΣΧΟΛΗ : ΣΕΥΠ
ΤΜΗΜΑ : ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΣΜΕΤΟΛΟΓΙΑΣ

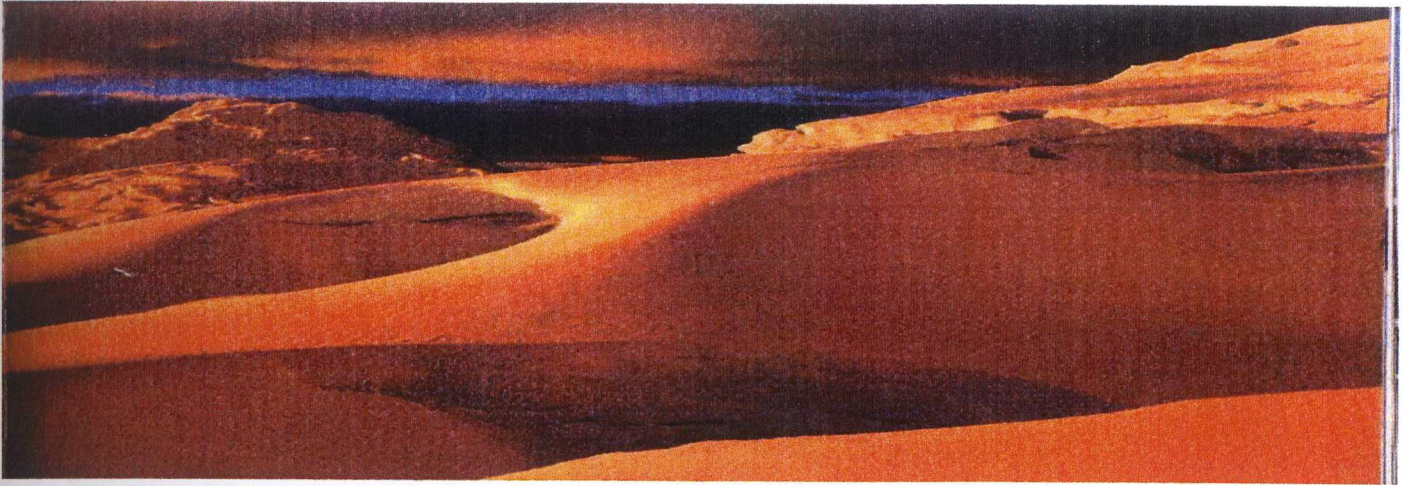
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ : «ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΟΓΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ »

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ :
Κα. ΠΕΠΑ ΜΑΡΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ :
ΜΠΑΔΕΚΑ ΜΑΡΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΛΟΝΙΚΗ 2006

Η αισθητική σήμερα έχει άπειρες παραμέτρους τόσο στο επιστημονικό πεδίο της όσο και στο ιστορικό – καλλιτεχνικό πεδίο.

Όπως λέει ο Ουμπέρτο Έκο στο βιβλίο του Ιστορία της Ομορφιάς «ομορφιά» δεν είναι αυτό που προκαλεί αλλά αυτό που δονεί την ευαισθησία μας. «Ο χρωματισμός σώματος στις αρχαίες κοινωνίες» όπως είναι το θέμα της εργασίας περιέχει απέραντο ρομαντισμό, καλύπτει την περιέργεια για έρευνα και ενώνει την ομορφιά του παρελθόντος δονώντας την ευαισθησία μας για την τέχνη και την αισθητική περνώντας από το παρελθόν στο σήμερα. Το επιστημονικό τμήμα της αισθητικής είναι αδιαμφισβήτητο. Οι μελέτες και οι πειραματισμοί έχουν προχωρήσει τόσο πολύ και τα διάφορα θέματα τα οποία έχουν αναπτυχθεί έχουν επεξεργαστεί από διάφορα άτομα ποικιλοτρόπως. Από θεωρητικής όμως πλευράς και μάλιστα ιστορικής η αισθητική επιστήμη έχει μια ιδιαίτερη έλξη και αναδύει έναν άπειρο ρομαντισμό.

Η νύχτα γεμίζει την άνοδρη Μπάγι ντε λα Λοίνα (Κοιλιά του Φεγγαριού) ενώ οι τελευταίες ακτίνες φωτίζουν τις κορυφές των Άνδεων
Δυτικά από το Σαν Πέδρο ντε Ατακάμα (Χιλή).
φωτογράφος Woods Wheatcroft
αριθμός 151

Το πώς ο άνθρωπος από την ημέρα της ύπαρξής του μέχρι τις μέρες μας αντιλαμβανόταν την ομορφιά και την αναδεικνυε με διάφορους τρόπους είναι ένα θέμα το οποίο δεν έχει ερευνηθεί αρκετά γι' αυτό και προκαλεί μεγάλη πρόκληση στο να ασχοληθεί κάποιος και να το μελετήσει.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ασχολήθηκα με το συγκεκριμένο θέμα. Ήταν πιο εύκολο να αναφερθώ σε χρήση θεραπειών στην ανάλυση ρευμάτων ή τη δράση ουσιών στην αισθητική επιστήμη ήταν όμως πολύ πιο συναρπαστικό να ψάξω να γνωρίσω και να ανακαλύψω την ομορφιά που ξεπήδησε μέσα από άγνωστους λαούς από την ιστορική εποχή έως σήμερα χρησιμοποιώντας το χρώμα. Χρειάστηκε πάρα πολύ χρόνος για να μπορέσω να βρω τα κοινά στοιχεία που αναδεικνύονται μέσα από αυτή την πράξη (χρωματισμό) των λαών, των φυλών και των κοινοτήτων. Η βιβλιογραφία είναι ελάχιστη και η

αναφορά στα χρώματα ως πολιτισμικό και πολιτιστικό θέμα σχεδόν ανύπαρκτο. Η πρόκληση όμως μεγάλη και το αποτέλεσμα ικανοποιούσε την προσωπική μου περιέργεια.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η επαφή του ανθρώπου με το χρώμα έγινε από την στιγμή της δημιουργίας του.

ΓΕΝΝΗΣΗ, ΟΡΑΣΗ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑ, ΧΡΩΜΑ ΚΑΙ ΖΩΗ.

Έτσι άσχετα από την περίοδο διήνυσε κατά καιρούς το ανθρώπινο είδος, η εξέλιξή του γινόταν πάντοτε μέσα από έναν κόσμο γεμάτο χρώματα.

Η πρώτη προϊστορική ανάγκη του ανθρώπου χρήση χρώματος και της αναπαραγωγής του από την μάνα φύση προφανώς δημιουργήθηκε από την ανάγκη διαβίωσης.

Έτσι έπρεπε κατά το παράδειγμα των ζώων να καμουφλάρεται για να κυνηγήσει. Εκεί βεβαίως εκτός από το χρώμα που έπρεπε να παράγει συνάντησε και τη δυσκολία απόδοσης των χρωμάτων.

Ένας πρώτος χρωματισμός σώματος λοιπόν ίσως έγινε τυχαία βουτώντας στη λάσπη ο ίδιος. Η ιδέα της αλλαγής του χρώματος βεβαίως ενθάρρυνε την αναζήτηση για επιπλέον τρόπους χρωματισμού.

Στις πρώτες σπηλαιογραφίες που ανακάλυψαν οι παλαιοντολόγοι ερευνητές βρήκαν ότι έγινε χρήση κάρβουνου απομεινάρι της ανακάλυψης της φωτιάς.

Έτσι εικάζεται ότι δυο πολύ βασικά στοιχεία της ζωής η φωτιά και η γη αποτέλεσαν τα πρώτα υποτυπώδη χρωματολογία του ανθρώπου.

Η εξελικτική πορεία του ανθρώπου σε νοήμονα άρχισε να μεταλλάσσει και τις γνώσεις του.

Η έντονη ανάγκη μεταφοράς των χρωμάτων στον εαυτό του τον οδήγησε στην αναζήτηση τρόπων για να αποδοθεί το φάσμα των χρωμάτων της φύσης με διάφορα υλικά τα οποία θα μπορούσαν εύκολα να χρησιμοποιηθούν σε διάφορα καθημερινά πράγματα.

Έτσι προέκυψε ο χρωματιστός ρουχισμός, ο στολισμός και η ενδυματολογική διαφοροποίηση κάθε λαού.

Η εξέλιξη του κόσμου όμως δεν ήταν ταυτόχρονη σε όλα τα σημεία της γης. Αρχέγονοι πολιτισμοί που παραμένουν έτσι μέχρι τις μέρες μας έζησαν και ζουν στην απομόνωση της φύσης μακριά από την εξέλιξη του νου αναπτύσσοντας έναν δικό τους πολιτισμό.

Σ' αυτούς λοιπόν τους πολιτισμούς το χρώμα στο σώμα έπαιζε και παίζει το ρόλο του ενδύματος στον πολιτισμένο κόσμο.

Πάρα πολύ ανθρωπολόγοι μπήκαν στον πειρασμό να μελετήσουν την τάση αυτή των διαφόρων φυλών παλαιών και «σύγχρονων» πρωτόγονων.

Έτσι λοιπόν θεωρούμε ότι τα στολίσματα του σώματος είναι δυο ειδών: το ανεξίτηλο τατουάζ (στιγματισμός), που επιτυγχάνεται με τη βοήθεια μιας αιχμής με την οποία κεντιέται μέχρι να ματώσει το σώμα και έτσι εισχωρεί και χρωματίζει ανεξίτηλα το δέρμα και το απλό εξωτερικό βάψιμο. Οι δύο αυτοί τρόποι χρησιμοποιούνται ακόμα και σήμερα από όλους τους πρωτόγονους λαούς. Από τις αναπαραστάσεις όμως που μας κληροδότησαν οι προϊστορικοί άνθρωποι είναι αδύνατο να ξεχωρίσουμε αυτές τις δύο μεθόδους. Επίσης στην Αίγυπτο και στη Χαλδαία, αυτές οι δυο συνήθειες, φαίνεται ότι έχασαν πολύ νωρίς την προηγούμενη μεγάλη σημασία τους. Το ίδιο συνέβη και στους λαούς του Αιγαίου και της Κρήτης, όπου εξακολούθησε να χρησιμοποιείται ακόμα η βαφή και ο στιγματισμός του σώματος, φαίνεται όμως πως αυτό γινόταν σε σπάνιες περιπτώσεις. Άλλωστε η βαφή του σώματος σε όλες τις χώρες και όλες τις εποχές οφείλεται σε διαφορετικούς λόγους κάθε φορά ή σε τυχαίο γεγονός. Στις περισσότερες περιπτώσεις γινόταν σε ορισμένες μέρες κυρίως για θρησκευτικούς λόγους.

Για να μελετήσουμε το θέμα λοιπόν του χρωματισμού θα πρέπει να κατανοήσουμε τη σημασία των χρωμάτων για τον άνθρωπο, του τότε και του σήμερα. Επίσης θα δούμε πως και από πού παράγονταν και παράγονται τα χρώματα, οι τόνοι τους και πως έβλεπαν και βλέπουν τα χρώματα οι πρωτόγονοι, ιστορικοί και σύγχρονοι λαοί. Ας δούμε λοιπόν πως το χρώμα διεγείρει τις αισθήσεις μας και πως το μάτι των ανθρώπων ευφραίνεται.